

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ ТРАНСПОРТНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор коледжу

Володимир ДИМИТРЮК

Наказ № 105/В від 31.08.2023 р.

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ВИБІРКОВІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ ТА ПОРЯДОК ЇХ
ОБРАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ В
ЧЕРНІВЕЦЬКОМУ ТРАНСПОРТНОМУ ФАХОВОМУ КОЛЕДЖІ**

Чернівці
2023

Розглянуто та схвалено Методичною радою коледжу

Голова методичної ради Василь ОСТАФІЙЧУК
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Розглянуто та схвалено Педагогічною радою коледжу

Голова педагогічної ради Володимир ДИМИТРЮК
Протокол № 1 від 29.08.2023 р.

Погоджено Студентським самоврядуванням коледжу

Голова студентської ради Юлія СЕМКО
Протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Погоджено Первинною профспілковою організацією коледжу

Голова профспілкової організації Олексій КОЛОТИЛО
Протокол № 9 від 27.08.2023 р.

Положення вводиться в дію наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р.
01.09.2023 р.

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Положення про вибіркові навчальні дисципліни та порядок їх обрання здобувачами фахової передвищої освіти (надалі - Положення) в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі (надалі - Коледж) розроблене у відповідності до вимог Закону України «Про фахову передвищу освіту», визначає права здобувачів фахової передвищої освіти (надалі - Здобувачів), які навчаються в Коледжі на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньо-професійної програми (надалі ОПП) та навчального плану в обсязі, що становить не менше 10% загальної кількості кредитів ЄКТС для освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр».

Навчальний план підготовки Здобувачів має відповідати вимогам ОПП. Навчальні дисципліни за вибором Здобувача – це дисципліни, спрямовані на забезпечення формування загальних та спеціальних компетентностей за відповідною ОПП спеціальності.

Вибіркові навчальні дисципліни за відповідною ОПП надають можливість здійснення поглибленої підготовки фахівців, що визначають характер майбутньої діяльності, сприяють академічній мобільності Здобувачів, формуванню їх індивідуальної освітньої траєкторії, ефективного використання можливостей Коледжу, врахування вимог національного та регіонального ринків праці, а також забезпечення реалізації особистих освітніх інтересів та уподобань Здобувачів.

Для реалізації Здобувачами права вибору вибірових дисциплін, ефективного планування та якісної організації освітнього процесу, на кожний навчальний рік складається (удосконалюється) Каталог вибірових навчальних дисциплін Коледжу (надалі - Каталог).

Каталог – це перелік навчальних дисциплін (вибірових освітніх компонентів ОПП) вільного вибору Здобувачів, що формують загальні і професійні компетентності. Циклові комісії формують Каталоги до початку навчального року, з розміщення їх на сайті Коледжу, а також забезпечують включення в Каталог відповідних навчальних дисциплін.

На кожен навчальний рік розробляється індивідуальний навчальний план (надалі - ІНП) Здобувача, що включає всі дисципліни обов'язкових та вибірових освітніх компонентів з урахуванням структурно-логічної послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст ОПП.

Обов'язкова кількість кредитів ЄКТС вибірових освітніх компонентів відображені в ОПП, навчальному плані підготовки Здобувачів та ІНП Здобувача. Не рекомендується передбачати курсові роботи і навчальні практики з освітніх компонентів, що пропонуються у вибіровій частині ОПП.

Перелік вибірових освітніх компонентів переглядається цикловими комісіями щороку. Зміст вибірових дисциплін повинен відповідати вимогам: актуальність, науковість, інноваційно-дослідницький характер, зв'язок з практикою, враховувати професійну специфіку, а також дослідницьку діяльність викладачів.

Вивчення вибірових освітніх компонентів Здобувачами здійснюється згідно з Положенням про організацію освітнього процесу в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі затвердженого наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р. та розкладом навчальних занять.

2. ПОРЯДОК РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВА ВІЛЬНОГО ВИБОРУ ЗДОБУВАЧАМИ ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

Положення передбачає такий порядок представлення та вибору вибіркових дисциплін:

1. Формування цикловими комісіями Каталогів навчальних дисциплін для вільного вибору Здобувачами (за курсами і семестрами).

2. Подання цикловими комісіями до навчальної частини Колежу переліку навчальних дисциплін запропонованих для вільного вибору Здобувачам на навчальний курс (семестр).

3. Для формування ІНП Здобувача на певний навчальний рік (семестр), складається інструкція для Здобувачів щодо особливостей вибору дисциплін, проводиться реєстрація та формування груп для вивчення вибіркових навчальних дисциплін, наводяться їх обсяги, кількість навчальних дисциплін за відповідною ОПП. При цьому слід враховувати, що загальний обсяг навчальних дисциплін (обов'язкових та вибіркових) у семестрі має становити 30 кредитів ЕКТС, в навчальному році – 60 кредитів ЕКТС.

4. Розміщення на сайті Коледжу інструкції та Каталогу вибіркових освітніх компонентів, ознайомлення з ними Здобувачів.

5. Здійснення вибору Здобувачами навчальних дисциплін з Каталогу вибіркових освітніх компонентів і формування груп Здобувачів (в розрізі академічних навчальних груп) для вивчення вибраних дисциплін за курсами (семестрами). Підготовка проекту розпорядження директора щодо формування списків груп Здобувачів в розрізі академічних груп (не менше кількості осіб, які навчаються за ОПП у одній групі) і організація вивчення вибіркових навчальних дисциплін.

6. Головам випускних циклових комісій (циклових комісій), кураторам академічних груп у період з 01 лютого до 01 квітня (для Здобувачів 2, 3, 4 курсів) на наступний навчальний рік та з 01 вересня до 30 вересня (для Здобувачів 2 курсу (першого року навчання, або відновлених на навчання) освітньо-професійного ступеня «фаховий молодший бакалавр», які вступили на базі професійних закладів середньої освіти освітньо-кваліфікаційного рівня «кваліфікований робітник» та інших освітньо-професійних ступеней) на поточний навчальний рік забезпечити проведення процедур формування вибіркових освітніх компонентів індивідуального навчального плану.

7. Подання Здобувачем з 01 лютого до 01 квітня заяви на ім'я директора коледжу про перелік вибіркових навчальних дисциплін, які він хоче вивчати в наступному навчальному році (семестрі). Заяви Здобувачів зберігаються на відділенні (цикловій комісії) до 25 грудня року вибору дисциплін.

8. На підставі поданих заяв завідувач відділенням (голова циклової комісії) формує списки Здобувачів за дисциплінами їх у групи (в розрізі їх академічних навчальних груп) з чисельністю (не менше кількості осіб, які навчаються за ОПП у одній групі) до 10 квітня.

9. Після закінчення процедури обрання вибіркових навчальних дисциплін завідувач відділення (голова циклової комісії) формує проект розпорядження про

затвердження списків Здобувачів з вивчення вибіркового навчальних дисциплін за курсами (семестрами) відповідної ОПП.

10. У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової навчальної дисципліни не сформовано групу з мінімальною кількістю **більше половини групи**, то Здобувачам повідомляється не пізніше, ніж за 3 дні після формування груп про перелік дисциплін, які не будуть вивчатися. Після цього Здобувач протягом тижня повинен обрати іншу навчальну дисципліну, для вивчення якої є кількісно сформована його академічна група.

Якщо Здобувач з поважної причини (хвороба, участь в академічній мобільності, військова служба і т.д.) своєчасно не визначився з вибілковими навчальними дисциплінами, то він має право їх обрати протягом першого тижня після того, як він повернеться до навчання.

Здобувач, який не визначився з переліком вибіркового навчальних дисциплін та не подав заяву у визначені терміни, буде включений до групи вивчення тих дисциплін (обраних більшістю Здобувачами його академічної групи), які визначить завідувач відділенням (голова випускної циклової комісії).

Обрані Здобувачем вибірково навчальні дисципліни вносяться до ІНП та включаються в навчальне навантаження циклової комісії на навчальний рік. З моменту внесення вибіркового навчальних дисциплін до ІНП Здобувача такі дисципліни набувають статусу обов'язкових до вивчення.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБІРКОВИХ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

До викладання вибіркового навчальних дисциплін можуть бути залучені викладачі циклових комісій Коледжу та провідні педагогічні працівники інших закладів фахової передвищої або вищої освіти, провідні роботодавці, за умов наявності відповідного кадрового, навчально-методичного та інформаційного забезпечення. Дотримання таких вимог є свідченням спроможності циклової комісії, якісно надавати освітні послуги та задовольняти потреби Здобувачів в контексті формування їх індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними спеціальностями або ОПП.

Циклові комісії несуть відповідальність за якість викладання і належне навчально-методичне забезпечення вибіркового навчальних дисциплін. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибіркового навчальних дисциплін за вибором Здобувача, до 01 березня кожного навчального року подають до випускних циклових комісій витяги з протоколів засідання циклових комісій щодо внесення змін до ОПП на наступний навчальний рік.

Для забезпечення реалізації принципу конкурентності при виборі Здобувачами навчальних дисциплін, педагогічним працівникам рекомендується у вільний від проведення навчальних занять час проводити презентаційні заходи за узгодженням з завідуючими відділеннями.

Пропозиції щодо внесення змін до переліку вибіркового освітніх компонентів ОПП на кожен наступний навчальний рік розглядаються та затверджуються на засіданнях циклових комісій Коледжу із залученням стейкхолдерів та представників Здобувачів.

4. ПРОЦЕДУРА ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ КРЕДИТІВ

У разі поновлення, або переведення Здобувачів перезарахування вибіркових навчальних дисциплін проводиться завідуючими відділеннями та випускними цикловими комісіями (цикловими комісіями) на підставі академічної довідки, виданої Здобувачу у встановленому порядку.

Процедура перезарахування обсягу кредитів вибіркових навчальних дисциплін за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу Здобувачем проводиться відповідно до Положення про порядок перезарахування навчальних дисциплін та визначення академічної різниці в Чернівецькому транспортному фаховому коледжі затвердженого наказом директора № 105/В від 31.08.2023 р.

В окремих випадках директором коледжу може прийматися рішення щодо перезарахування вибіркових навчальних дисциплін Здобувачам, які були освоєні ними в рамках програм академічної мобільності.